ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВСП
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету»
_____ Іван КУШНІР
«31» _____ 2021 р

Введено в дію наказом
№ 65-од від «31» серпня 2021р.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ «ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

І. Загальні положення

1. Це додаток до Положення визначає механізм забезпечення навчання (далі – навчання) за умови використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами в Відокремленому структурному підрозділі «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (далі – Коледж), шляхом використання технологій дистанційного навчання з урахуванням матеріально-технічних можливостей закладу освіти. З урахуванням надзвичайної ситуації та загальнодержавних протиепідеміологічних заходів, а також в рамках реалізації права на автономію адміністрація закладу може запропонувати різні підходи щодо організації та обліку реалізації освітнього процесу, у тому числі здійсненого з використанням дистанційних технологій, коли викладач та здобувачі освіти знаходиться поза межами закладу освіти (в період самоізоляції). Тобто адміністрація закладу освіти може і має організувати, координувати та здійснювати контроль за виконанням викладачами освітніх програм в період самоізоляції.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами у процесі використання засобів та технологій дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо;

електронні освітні ресурси з навчальних предметів (інтегрованих курсів) – засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і можуть застосовуватися в освітньому процесі при вивченні окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів);

електронне освітнє середовище – сукупність умов навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти, що забезпечуються за допомогою сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

організація навчання з використанням дистанційних засобів навчання – організація освітнього процесу (з використанням дистанційних засобів навчання здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх як правило опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

інформаційно-телекомунікаційна система з використанням дистанційних засобів навчання (електронна освітня платформа) – програмно-технічний комплекс, що об'єднує систему електронних освітніх ресурсів, програмне забезпечення для створення, накопичення та доступу до таких ресурсів, а також для організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання (у тому числі ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням);

інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також забезпечення організації та супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції;

система управління навчанням з використанням дистанційних засобів та технологій навчання – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу, ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет;

суб'єкти навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання – здобувачі освіти, педагогічні працівники, які беруть участь в освітньому процесі з використанням технологій дистанційного навчання;

технології навчання з використанням дистанційних засобів навчання – комплекс освітніх технологій (технології розвивального, проєктного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання тощо), а також інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що дають можливість реалізувати процес дистанційного навчання в закладах освіти.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».

3. Організація навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання забезпечує можливість реалізувати право осіб на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інвалідності, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливлюють відвідування закладів освіти.

4. Навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання здійснюється відповідно до освітньої програми Коледжу та має забезпечувати виконання суб'єктами навчання з використанням дистанційних засобів навчання державних стандартів освіти.

У разі потреби навчання з використанням дистанційних засобів навчання може організовуватися за індивідуальним навчальним планом.

5. З метою забезпечення в коледжі єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища педагогічна рада схвалює використання конкретних інформаційно-телекомунікаційних систем (електронних освітніх платформ), комунікаційних онлайн сервісів та інструментів, за допомогою яких організовується освітній процес під час використання дистанційних засобів навчання. У рамках таких єдиних підходів педагогічні працівники, користуючись академічною свободою, можуть обирати форми, методи і засоби дистанційного навчання.

Заклади освіти можуть використовувати державну інформаційно-телекомунікаційну систему (електронну освітню платформу), технічні можливості якої забезпечують навчання з використанням дистанційних засобів навчання.

6. Організація освітнього процесу під час навчання з використанням дистанційних засобів навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, пошукову, проєктну діяльність, навчально-педагогічні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу, визначені освітньою програмою закладу освіти (навчальними програмами з окремих предметів (інтегрованих курсів).

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів навчання з використанням дистанційних засобів навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання.

7. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами навчання під час навчальних занять, консультацій, що проводяться дистанційно з використанням дистанційних засобів навчання, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі).

Для здобувачів освіти, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для здобувачів освіти.

8. Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання здобувачів освіти, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених МОН України. Державна підсумкова атестація здобувачів проводиться відповідно до законодавства.

Оцінювання результатів навчання здобувачів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

9. Організація освітнього процесу під час навчання з використанням дистанційних засобів навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

Навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання організовується для здобувачів освіти, які не мають медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою.

10. Облік навчальних занять і результатів навчання здобувачів освіти під час використанням дистанційних засобів навчання здійснюється відповідно до законодавства (у журналі навчальних занять академічної групи, журнал обліку роботи академічної групи).

11. Облік робочого часу та оплата праці педагогічних працівників, які організовують дистанційне навчання, здійснюється відповідно до законодавства у сфері вищої та фахової передвищої освіти.

Організація освітнього процесу під час навчання з використанням дистанційних засобів навчання здійснюється у межах робочого часу педагогічних працівників, який визначається відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».

Керівник закладу освіти забезпечує організацію освітнього процесу під час навчання з використанням дистанційних засобів навчання та здійснення контролю за виконанням освітніх програм. Спосіб організації такого контролю схвалюється педагогічною радою закладу освіти.

У разі потреби засновник і керівник закладу освіти забезпечує організаційну та методичну підтримку педагогічних працівників для реалізації *дистанційних технологій навчання.*

ІІ. Організація здобуття освіти з використанням дистанційних засобів та технологій навчання (як окремою формою здобуття освіти)

1. Організація здобуття освіти з використанням дистанційних засобів навчання (як окремою формою здобуття освіти) може здійснюватися для осіб, які:

1) не можуть відвідувати навчальні заняття в закладах освіти (у зв'язку зі станом здоров'я);

2) потребують реалізації індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду (у зв'язку з визначенням особливих освітніх потреб здобувачів освіти, систематичним заняттям здобувача освіти певним видом (видами) спорту та участю у спортивних змаганнях тощо).

2. Організація здобуття освіти з використанням дистанційних засобів навчання здійснюється виключно за бажанням здобувачів освіти, їх батьків.

3. Організація здобуття освіти з використанням дистанційних засобів навчання здійснюється закладом освіти на підставі рішення педагогічної ради, за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення (відповідно до розділу IV цього Положення).

На веб-сайті закладу освіти оприлюднюється інформація про забезпечення ним здобуття освіти з використанням дистанційних засобів навчання.

4. Зарахування (переведення) на форму здобуття освіти з використанням дистанційних засобів навчання здійснюється за наказом директора закладу освіти на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків та службової записки завідувача відділення. За наявності обставин, які об'єктивно унеможливлюють особисте подання заяви, може бути подано скановану копію або фотокопію заяви будь-якими засобами зв'язку (факсом, електронною поштою тощо). У заяві підтверджується наявність в здобувача освіти умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку).

Зарахування (переведення) здобувачів освіти на дистанційну форму здійснюється, як правило, до початку навчального року або семестру навчання.

5. Здобувачі освіти, які здобувають освіту з використанням дистанційних засобів та технологій навчання, продовжують наступний рік навчання за цією формою здобуття освіти за умови засвоєння освітньої програми на рівні навчальних досягнень не нижче середнього, що підтверджується результатами підсумкового контролю.

У разі встановлення у таких здобувачів освіти початкового рівня навчальних досягнень з предмета(ів) інваріантної частини або вибіркових предметів навчального плану, вони можуть бути переведені на очну (денну) форму здобуття освіти відповідно до рішення педагогічної ради закладу освіти.

III. Організація освітнього процесу з використанням дистанційних засобів та технологій навчання

1. Технології дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за можуть використовуватися для:

1) забезпечення вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) або їх окремих тем;

2) забезпечення проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;

3) забезпечення проведення додаткових індивідуальних та/або групових консультацій та/або занять для здобувачів освіти;

4) реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду (з причин, зазначених у підпункті 2 пункту 1 розділу II цього Положення);

5) забезпечення освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, інших обставин, які об'єктивно унеможливлюють відвідування закладів освіти (далі – надзвичайні обставини);

2. Рішення про використання технологій з використанням дистанційних засобів навчання в освітньому процесі відповідно до пункту 2 цього розділу приймається педагогічною радою закладу освіти до початку навчального року або упродовж навчального року у випадку настання обставин, що потребують організації освітнього процесу з використанням дистанційних засобів та технологій навчання.

Упродовж навчального року використання технологій з використанням дистанційних засобів навчання для вивчення окремих тем з навчальних предметів (інтегрованих курсів), проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання здобувачів освіти може здійснюватися за ініціативою педагогічних працівників (з відповідним узгодженням розкладу навчальних занять).

Використання технологій з використанням дистанційних навчання відповідно до підпунктів 4, 6 пункту 1 цього розділу може здійснюватися на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків учня (для неповнолітніх осіб) зі складанням індивідуального навчального плану. У заяві підтверджується наявність в здобувача освіти умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку).

Під час дії карантинних обмежень (застосування протиепідемічних заходів) освітній процес у закладі освіти за рішенням педагогічної ради може організовуватися у спосіб, за якого окремі теми з навчального предмету (інтегрованого курсу) частиною здобувачів освіти вивчаються очно, іншою частиною здобувачів освіти – дистанційно (в асинхронному режимі, з можливістю надання здобувачам освіти підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі). При цьому для здобувачів освіти визначається черговість очного та навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

3. Технології з використанням дистанційних засобів навчання під час здобуття освіти за різними формами можуть використовуватися за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення відповідно до розділу IV цього Положення.

Під час надзвичайних обставин заклад освіти може організовувати освітній процес із використанням технологій з використанням дистанційних засобів навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником

і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу І цього Положення.

У разі наявності в здобувача освіти медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою для організації освітнього процесу під час надзвичайних обставин можуть використовуватися інші прийнятні засоби взаємодії учасників освітнього процесу, визначені закладом освіти за погодженням з повнолітнім здобувачем освіти або батьками неповнолітнього здобувача освіти (одним із них).

IV. Забезпечення технологій дистанційного навчання

1. Навчально-методичне забезпечення навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання включає:

рекомендації щодо організації навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання в закладах освіти;

змістовне, дидактичне та методичне наповнення електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів).

2. Системотехнічне забезпечення навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання в закладі освіти забезпечує директор закладу освіти.

Системотехнічне забезпечення навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання в закладі освіти включає:

апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення, накопичення та ефективне використання електронних освітніх ресурсів, управління освітнім процесом та навчальну взаємодію між суб'єктами навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання у синхронному та асинхронному режимах;

інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускною здатністю каналів, що надає суб'єктам навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання цілодобовий доступ до електронних освітніх ресурсів для реалізації освітнього процесу в синхронному та асинхронному режимах;

програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

технічна/сервісна підтримка для забезпечення безперервної роботи платформи дистанційного навчання;

електронні освітні ресурси з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання.

Види електронних освітніх ресурсів, вимоги до них, порядок їх розроблення та впровадження визначається відповідно до Положення про електронні освітні ресурси, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01 жовтня 2012 року № 1060 (зі змінами від 29 травня 2019 року № 749), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України юстиції України 25 червня 2019 р. за № 666/33637.

3. Для забезпечення навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання здобувачів освіти в закладі освіти можуть створюватися власні електронні освітні ресурси або використовуватися інші електронні освітні ресурси, що підлягають перевірці самим закладом освіти (щодо

відповідності державним стандартам освіти, освітнім, освітньо-професійним програмам, іншим вимогам законодавства у сфері фахової передвищої та вищої освіти).

4. Педагогічні працівники, які організовують навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання, мають підвищувати свою кваліфікацію щодо використання інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій в освітньому процесі шляхом формальної, неформальної або інформальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

5. Коледж, при організації навчання з використанням дистанційних засобів та технологій навчання, включає до внутрішньої системи забезпечення якості освіти механізм моніторингу та контролю якості навчання з використанням дистанційних технологій.

V. Навчально-методичне забезпечення використання технологій дистанційного навчання

5.1. Науково-методичне забезпечення з використанням дистанційних засобів навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій з використанням дистанційних засобів навчання;
- критерії, засоби і системи контролю якості з використанням дистанційних засобів навчання;
- змістове, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів навчальних предметів.

5.2. Педагогічні, науково-педагогічні працівники Коледжу повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями з використанням дистанційних засобів навчання. Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою з використанням дистанційних засобів навчання.

5.3. Системотехнічне забезпечення навчання з використанням дистанційних засобів навчання включає: апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів освітнього призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами навчання з використанням дистанційних засобів навчання у синхронному і асинхронному режимах; інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускною здатністю каналів, що надає всім суб'єктам навчання з використанням дистанційних засобів навчання освітнього закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах; програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами).

5.4. Веб-ресурси навчальних дисциплін, що необхідні для забезпечення навчання з використанням дистанційних засобів навчання, можуть містити: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо; документи планування освітнього

процесу (навчальні плани, навчальні, робочі програми); відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо; термінологічні словники; практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії; інші ресурси освітнього призначення.

5.5. Для використання навчання здобувачів освіти освітній заклад може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають попередній апробації у Коледжі.